

تربیت نسل منتظر به روایت مسئولان مجموعه‌های آموزشی «ریان» و «موعود»

جامعه مهدوی از دل مدرسه متولد می‌شود

محبوبه قربانی

امروز مهم‌تر از هر زمان دیگری باید نسل جدید را برای آینده‌ای که در انتظارشان است، تربیت کرد.

در این مسیر، وظیفه داریم

سربازانی واقعی برای فرهنگ انتظار و مهدویت بسازیم. یکی از مهم‌ترین کانون‌های تربیتی که باید در این مسیر فعال و مؤثر باشد، مدارس هستند. مدارس باید به مکانی تبدیل شوند که نسل جدید در آن به درستی آموزش‌های دینی و تربیتی را دریافت کنند و با آگاهی از وظایف خود در قبال جامعه و آینده بشریت، آماده خدمت به اهداف بزرگ فرهنگ و اجتماعی شوند. بنابراین مدرسه نه تنها به عنوان یک محیط آموزشی بلکه به عنوان یک کانون تربیتی مؤثر در زمینه‌های دینی، اجتماعی و انقلابی باید بتواند نقش خود را در تحقق اهداف مهدوی و آماده‌سازی نسل آینده برای حضور در عرصه‌های مختلف به درستی ایفا کند.
سراغ مسئولان دو نمونه از این مدارس رفته و با آنان درباره تربیت مهدوی دانش‌آموزان گفت‌وگو کردیم.

■ ■ ■

■ «ریان» تلاش برای تربیت منتظران

مجمع قرآن و عترت ریان (نام دروازه‌ای از بهشت برای ورود روزه‌داران) از جمله این مدارس است که بعد از فتنه سال ۱۳۸۸ با هدف تربیت نیروهای هم‌تراز و اتصال نسل جدید به انقلاب مهدی (عج) به عنوان باران واقعی شکل گرفت. شاگردان زیادی به این مؤسسه آمدند و رفتند تا

اینکه با درخواست بسیاری از خانواده‌ها، این مجتمع از سال ۱۳۹۲ در مقطع پیش‌دبستانی آغاز به کار کرد و حالا همه مدرسه ریان با هدف تربیت نسلی همپای تعلیم قرآن و عترت و ارزش‌های انقلاب اسلامی که خود را برای ایفای نقش به‌عنوان منتظران واقعی امام‌زمان (عج) آماده می‌سازد، مشغول خدمت است. در این مدرسه، علاوه بر آموزش‌های علمی، توجه ویژه‌ای به تربیت روحیه انقلابی، جهادی و منتظرانه در دانش‌آموزان می‌شود. آقای مصطفی کلانکی یکی از اعضای هیئت مدیره این مجتمع آموزشی است. وی بر این باور است که مجتمع در مسیر تربیت باران امام زمان (عج) حرکت می‌کند، چراکه تربیت نسل‌های آینده باید بر اساس اصول اسلامی و انقلابی باشد تا این نسل‌ها در آینده بتوانند در عرصه‌های مختلف، در کنار انقلاب اسلامی، به‌عنوان سربازان امام زمان (عج) حضور داشته باشند.

کلانکی در مورد ویژگی‌های این مدارس گفت: «وجه تمایز این مدارس از سایر مدارس اسلامی، توجه ویژه به آموزش‌های قرآنی، حفظ و تدبیر در قرآن و مفاهیم انقلابی است. این آموزش‌ها به صورت کودکانه و جذاب ارائه می‌شوند تا بچه‌ها بتوانند به اندازه ظرفیت خود از این آموزش‌ها بهره‌مند شوند و با نگاه انقلابی به مسائل روز جامعه پیر‌نازند و درک عمیقی از اهداف انقلاب اسلامی پیدا کنند. مدرسه همچنین تلاش دارد دانش‌آموزان را برای حضور در میدان‌های جهاد تبیین، جبهه مقاومت و حمایت از انقلاب اسلامی آماده کند».

وی افزود: «کلاس‌های تدبیر در قرآن مجتمع نیز در دو سطح برگزار می‌شود، یکی برای سنین پایین‌تر که بیشتر ارائه می‌شود تا بچه‌ها بتوانند به اندازه ظرفیت خود از این آموزش‌ها بهره‌مند شوند و با نگاه انقلابی به مسائل روز جامعه پیر‌نازند و درک عمیقی از اهداف انقلاب اسلامی پیدا کنند. مدرسه همچنین تلاش دارد دانش‌آموزان را برای حضور در میدان‌های جهاد تبیین، جبهه مقاومت و حمایت از انقلاب اسلامی آماده کند».

از علاقه و درک عمیق آنها دارد. خانواده‌ها نیز استقبال خوبی از این کلاس‌ها دارند. مجتمع برای خانواده‌ها و بچه‌ها سواد رسانه‌ای نیز ارائه می‌دهد و رسانه را به عنوان ابزار یادگیری و به معنی می‌کند، با این هدف که دانش‌آموزان برای تصمیم‌گیری درست در فضای مجازی آموزش ببینند تا از آلودگی‌ها دور بمانند، البته والدین مانند همه زمینه‌ها نقش مهمی در این فرایند دارند.

این عضو هیئت مدیره مجتمع ریان با اشاره به موضوع منتظران واقعی امام‌زمان (عج) در توضیح گفت: «در این مدارس، علاوه بر آموزش‌های قرآن و عترت، برنامه‌هایی نیز در راستای تربیت منتظران واقعی امام‌زمان (عج) انقلابی، جهادی و منتظرانه در دانش‌آموزان می‌شود. می‌کند یا درک صحیح از فلسفه مهدویت و فرهنگ انتظار، خود را آماده حضور در عصر ظهور کنند و در این راستا، مسئولیت‌پذیری و وظیفه‌شناسی در قبال آرمان‌های انقلاب اسلامی و اهداف عالی امام‌زمان (عج) را به‌طور عملی تجربه کنند».

همچنین مؤسسه ریان در مناسبت‌های مختلف برنامه‌هایی با اهداف مشخص برگزار می‌کند و بر جهاد تبیین، پاسخگویی به شبهات دینی و انقلابی و مسائل جبهه مقاومت تمرکز دارد تا وظیفه خود را در این زمینه‌ها به‌خوبی انجام دهد.

■ همکاران و خانواده‌هایی که شاید همسو

نباشند!

اما این قبیل مدارس هم مانند دیگر مدارس خالی از چالش‌ها و مشکلات نیستند. کلانکی در این باره گفت: «جذب همکاران و دانش‌آموزانی که با اهداف این مدارس هم‌راستا نیستند، از چالش‌های اساسی این مدارس است. برخی از خانواده‌ها ممکن است به‌طور کامل با اهداف مدرسه همسو نباشند و این امر می‌تواند موجب دوگانگی در رفتار دانش‌آموزان شود، با این حال این مشکلات قابل حل است و به نهایت شاید این موارد در

فضای مدرسه اصلاح شود اما احتمالاً در آینده، به دلیل عدم این همکاری، نتایج مطلوبی به دست نیاید. چالش دوم مربوط به جذب همکاری است که برخی از افراد، به رغم اینکه اشخاص خوبی هستند و نگرش انقلابی دارند، اما از آن روحیه جهادی و دغدغه‌ای که مورد نظر ماست، برخوردار نباشند. این عدم روحیه جهادی در روند کار تأثیر منفی می‌گذارد و به نوعی روند پیشرفت کار به سمت کارمندی‌شدن حرکت می‌کند که برای ما مطلوب نیست».

وی در ادامه به مشکلات مالی این مدارس اشاره کرد و افزود: «از چالش‌های دیگر این مدارس، وابستگی به توان مالی مردم است که به خود کفایی آنها لطمه می‌زند. برای حل این مشکل، باید اقداماتی انجام شود تا هزینه‌ها کاهش یابد و خانواده‌ها بتوانند راحت‌تر از این مدارس استفاده کنند و شرایط برای رشد و پیشرفت این مدارس فراهم شود».

وی در آخر با ابراز امیدواری بر همکاری والدین و مسئولان در راستای حرکت اسلامی و مهدوی‌گونه همه مدارس در کشور اظهار داشت: «در زمینه تربیت منتظران امام‌زمان (عج)، ریان در تلاش است از طریق برنامه‌های تربیتی و آموزشی، نسل‌های آینده را به‌گونه‌ای تربیت کند که نه تنها به عنوان انسان‌های مؤمن و با بصیرت، بلکه به‌عنوان سربازان امام‌زمان (عج) برای تحقق عدالت و گسترش آموزه‌های انقلاب اسلامی در دنیای امروز و فردا آماده شوند، بنابراین اگر هم‌افزایی بیشتری بین مسئولان و خانواده‌ها با این مدارس در جهت تربیت نسل‌های انقلابی و منتظران واقعی امام‌زمان (عج) ایجاد شود، می‌توان شاهد تغییرات چشمگیری در سطح جامعه بود و نسل‌های آینده خواهند توانست در مسیر انقلاب اسلامی، همراه با امام زمان (عج) گام بردارند».

■ «موعود» در مسیر تربیت مهدوی

مجموعه مدارس موعود نیز از مؤسسات آموزشی در تهران است که سال ۱۳۸۴ تأسیس شد. این مجموعه با هدف پرورش نسل آینده‌با‌ویژگی‌های مسئولیت‌پذیری، خودباوری، اندیشه‌ورزی، مهربانی و دینداری در سه مقطع کودکتان، دبستان و دوره اول متوسطه فعالیت می‌کند و آموزش محتوای تربیت مهدوی را به صورت جدی دنبال می‌کند.

محمدصادق فدایی یکی از مسئولان این مجتمع و از فعالان فرهنگی است. وی بر این باور است تربیت

مصطفی کلانکی: علاوه بر آموزش‌های قرآن و عترت، برنامه‌هایی نیز در راستای تربیت منتظران واقعی امام‌زمان (عج) در نظر گرفته شده است. این برنامه‌ها به بچه‌ها کمک می‌کند با درک صحیح از فلسفه مهدویت و فرهنگ انتظار، خود را آماده حضور در عصر ظهور کنند و در این راستا، مسئولیت‌پذیری و وظیفه‌شناسی در قبال آرمان‌های انقلاب اسلامی و اهداف عالی امام‌زمان (عج) را به‌طور عملی تجربه کنند

مهدوی به معنای پرورش انسان‌هایی که در مسیر آرمان‌های حضرت مهدی (عج) و زمینه‌سازی برای حکومت فراگیری مهدوی گام برمی‌دارند و منتظر واقعی ظهور ایشان هستند، فقط به معنای دعا برای ظهور نیست، بلکه به معنای ساختن یک شخصیت مهدوی است که بتواند زمینه‌ساز ظهور شود.

وی در ابتدای این گفت‌وگو کلامش را با فرموده حضرت امام‌خامنه‌ای (مدظله‌العالی) آغاز کرد که در دیدار ۱۳۹۹/۱۰/۲۱ فرمودند: «ما که انتظار فرج داریم، انتظار ظهور حضرت بقیه‌الله (عج) را داریم، باید در این راه تلاش کنیم، باید تلاش کنیم در راه ایجاد جامعه مهدوی، هم خودسازی کنیم، هم به قدر توان مان، به قدر امکان مان، دگر سازی کنیم و بتوانیم محیط پیرامونی خود را به هر انداز که در وسع و قدرت ماست، به جامعه مهدوی نزدیک کنیم که جامعه مهدوی، جامعه قسط، معنیت، معرفت، برادری و اخوت، علم و جامعه عزت است.»

■ ابعاد تربیت مهدوی چیست؟

فدایی در ادامه به ابعاد مختلف تربیت مهدوی پرداخت و گفت: «تربیت مهدوی به این معناست که فرد باید شناخت صحیح و عمیقی از امام زمان (عج) و جایگاه ایشان در هستی داشته باشد و این همان بعد اعتقادی و معرفتی است. امام‌زمان (عج) حجت خدا بر زمین است و شناخت ایشان کلید هدایت و سعادت انسان‌هاست. روایات آمده است که هر کس امام‌زمان خود را نشناسد، به مرگ جاهلی از دنیا رفته است، بنابراین شناخت امام زمان و باور به ضرورت حکومت مهدوی از مهم‌ترین مؤلفه‌های این تربیت است. در این دوران که جهان پر از ظلم و فساد است، تنها حکومت عدل الهی می‌تواند این مشکلات را اصلاح کند. باور به غیبت امام، به معنای نبودن ایشان نیست، بلکه به معنای پنهان بودن ظاهری ایشان است. غیبت امام آزمونی برای مؤمنان است تا در دوران سختی دین خود را حفظ کنند».

وی افزود: «یک فرد مهدوی باید از نظر اخلاقی رشد کند و ویژگی‌هایی را در خود پرورش دهد که او را شایسته یاری امام زمان (عج) کند. امام صادق (ع) فرمودند که هر کس دوست دارد از یاران حضرت مهدی (عج) باشد،

مدیرمسئول: محمد جواد اخوان
سردبیر: غلامرضا صادقیان
دبیر ویژه‌نامه: حسین گل‌محمدی
همکاران تحریریه: نیره ساری، نیره محمودی
محبوبه قربانی
چاپ: همشهری

کاشانه

باید تقوا داشته باشد و اخلاق خود را اصلاح کند. تقوا و بهییزکاری از ویژگی‌های مهم منتظران است. منتظر افرادی باید از گناه دوری کند و در راستای خودسازی و فردی گام بردارد. اخلاص و عبودیت نیز ویژگی دیگری است که منتظر باید در خود پرورش دهد. انسان باید نیت‌های خود را برای رضای خدا خالص کند و اعمالش را فقط برای خدا انجام دهد. در دوران غیبت، صبر و استقامت از ضروریات است، چون دوران غیبت دوران سختی است و منتظر باید صبور باشد».

این فصال فرهنگی در ادامه به بعد اجتماعی و مسئولیت‌پذیری در تربیت مهدوی اشاره کرد و گفت: «تربیت مهدوی تنها به بعد فردی محدود نمی‌شود، بلکه بعد اجتماعی آن نیز اهمیت زیادی دارد. منتظر واقعی نمی‌تواند نسبت به ظلم و فساد بی تفاوت باشد. باید برای اصلاح جامعه و برپایی حکومت مهدوی تلاش کند. وحدت و هم‌لی میان مؤمنان در حکومت مهدوی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، زیرا در آن زمان اختلافات از بین می‌رود و همگان حول محور عدالت جمع می‌شوند. مبارزه با ظلم و استکبار نیز از جمله وظایف منتظران است».

فدایی ادامه داد: «شعر فرهنگ مهدویت و آشنایی دیگران با امام زمان (عج) از وظایف مهم منتظران است. سخنرانی‌ها، کتاب‌ها، مقالات، رسانه‌ها و فضای مجازی می‌توانند در گسترش این فرهنگ نقش مؤثری داشته باشند. پدر و مادرها باید فرزندان خود را طوری تربیت کنند که به امام‌زمان (عج) علاقه‌مند شوند. آموزش دعای عهد، دعای ندبه و زیارت آل‌یاسین می‌تواند در این زمینه کمک کند».

وی درباره بعد سیاسی و اقتصادی تربیت مهدوی نیز گفت: «در دوران غیبت، ولی‌قیقه نماینده امام زمان (عج) است و باید از او حمایت کرد. همانطور که امام خمینی (ره) فرمودند، حکومت جمهوری اسلامی مقدمه‌ای برای حکومت جهانی حضرت مهدی (عج) است. در این راستا، حمایت از تولید ملی، کارآفرینی و مدیریت صحیح اقتصادی از وظایف منتظران است تا جامعه مهدوی از وابستگی به دشمنان رهایی یابد».

■ موانع و راهکارهای ترویج فرهنگ مهدوی

در مدارس

این فعال فرهنگی سپس با ورود به موانع ترویج فرهنگ مهدوی در مدارس اظهار داشت: «مدرسه محل تربیت نسل‌های آینده است که جامعه را شکل می‌دهند، پس جامعه مهدی نیز از دل مدارس متولد می‌شود. اما متأسفانه ترویج فرهنگ مهدوی در مدارس با چالش‌ها و موانعی روبه‌رواست که در چند حوزه اصلی قابل بررسی هستند. از موانع علمی و شناختی که ضعف در آگاهی معلمان و دانش‌آموزان را شامل می‌شود تا موانع فرهنگی مانند تأثیر فرهنگ غربی و مشغولیت بیش از حد دانش‌آموزان به فضای مجازی، برخی مدیران مدارس نیز برنامه‌های مهدوی را در اولویت قرار نمی‌دهند».

فدایی در بیان راهکارهایی برای رفع این موانع گفت: «این راهکارها شامل آموزش معلمان، تهیه محتوای آموزشی جذاب، استفاده از شیوه‌های نوین تدریس، برگزاری اردوهای مهدوی، پاسخگویی به شبهات و تقویت فعالیت‌های فرهنگی مرتبط با مهدویت در مدارس است. علاوه بر این، برگزاری دوره‌های آموزشی برای معلمان، تشکیل جلسات منظم با موضوع مهدویت و برگزاری مسابقات کتابخوانی و نمایشگاه‌ها از برنامه‌های عملی مهم در این زمینه است که خوشبختانه در مدارس موعود مورد توجه است».

محمدصادق فدایی: مدرسه محل تربیت نسل‌های آینده است که جامعه را شکل می‌دهند پس جامعه مهدی نیز از دل مدارس متولد می‌شود، اما متأسفانه ترویج فرهنگ مهدوی در مدارس با چالش‌ها و موانعی روبه‌روست از جمله ضعف در آگاهی معلمان و دانش‌آموزان تا موانع فرهنگی مانند تأثیر فرهنگ غربی و مشغولیت بیش از حد دانش‌آموزان به فضای مجازی. برخی مدیران مدارس نیز برنامه‌های مهدوی را در اولویت قرار نمی‌دهند

حجت‌الاسلام مرتضی عباسیان، کارشناس مذهبی:

شناخت درست از امام عصر (عج) در یاری‌رساندن به اوست

نیره ساری

حجت‌الاسلام مرتضی عباسیان، فعال فرهنگی، کارشناس مذهبی و حوزه‌مهدویت درباره «فهادینه‌کردن محبت امام‌زمان (عج) در دل فرزندان» می‌گوید: در کودکی،

محبت با داستانگویی، بازی و ذکر دهایی مانند دعای فرج ایجاد می‌شود. در نوجوانی، این محبت باید به شناخت تبدیل شود و در جوانی، این شناخت باید به اطاعت و مسئولیت‌پذیری برای یاری امام عصر (عج) بینجامد. خانواده‌ها باید به این مراحل توجه داشته باشند. متن گفت‌وگو را می‌خوانید.

■ ■ ■

حاج آقا، ابتدا بفرمایید چرا تربیت نیرو و کادر سازی برای ظهور اهمیت دارد؟

امام خمینی (ره) فرمودند: «هر مکتبی بیاھو می‌خواهد، باید پایش سینه بزند، هر مکتبی تا پایش سینه‌زن نباشد، تا پایش گریه کن نباشد، تا پایش توی سر و سینه زدن نباشد، حفظ نمی‌شود» در نتیجه باید گفت هر مکتبی نیاز به نیرو و کادر دارد و برای رسیدن به هر قلمای باید نیرو تربیت کرد. این تربیت و کادرسازی در خانواده بهترین مسیر خواهد بود. امروز نیز برای زمینه‌سازی ظهور حضرت ولی عصر (عج) نیازمند نیروهای آگاه، متعهد و تربیت‌یافته در بستر خانواده هستیم. مادر، اولین و مهم‌ترین معلم فرزند است. تربیت

در کودکی، محبت با داستانگویی، بازی و ذکر دهایی مانند دعای فرج ایجاد می‌شود. در نوجوانی، این محبت باید به شناخت تبدیل شود و در جوانی، این شناخت باید به اطاعت و مسئولیت‌پذیری برای یاری امام عصر (عج) بینجامد. خانواده‌ها باید به این مراحل توجه داشته باشند

در کودکی، محبت با داستانگویی، بازی و ذکر دهایی مانند دعای فرج ایجاد می‌شود. در نوجوانی، این محبت باید به شناخت تبدیل شود و در جوانی، این شناخت باید به اطاعت و مسئولیت‌پذیری برای یاری امام عصر (عج) بینجامد. خانواده‌ها باید به این مراحل توجه داشته باشند

یک خانواده مهدوی چه ویژگی‌هایی دارد؟

یک خانواده مهدوی باید چند شاخص اصلی داشته باشد. عدالت‌محوری که رعایت عدالت در روابط خانوادگی و اجتماعی بوده، کمک به دیگران در معنی حمایت از نیازمندان و توجه به مشکلات مردم، رابطه با قرآن و مطالعه و عمل به آن، پیوند با

فرهنگ عاشورا چرا که شعار امام زمان (عج)، «بالنارات الحسین» است، پس خانواده مهدوی باید با سیره امام حسین (ع) و یاران ایشان آشنا باشد.

برخی تصور می‌کنند خانواده مهدوی، یعنی صرفاً انجام مداوم اعمالی مانند قرائت دعا و زیارت. آیا این دیدگاه کافی است؟

دعا و زیارت بسیار ارزشمند است، اما خانواده مهدوی و امام‌زمانی یعنی خانواده‌ای که سبک زندگی خود را بر اساس اهداف امام زمان (عج) تنظیم کرده باشد. خانواده باید از مسیر امام زمان (عج) شناخت داشته باشند. امام‌زمان (عج) برای اجرای عدالت و احیای

اسلام می‌آیند، پس یک فرد منتظر باید ابتدا در زندگی خود عدالت را اجرا کند، به فقرا کمک کند و در جامعه فردی مؤثر باشد.

در پایان، اگر نکته‌ای برای والدین و خانواده‌های منتظر دارید، بفرمایید.

اگر می‌خواهیم فرزندان در مسیر امام‌زمان (عج) تربیت کنیم، ابتدا باید از خودمان شروع کنیم. والدین باید سبک زندگی خود را بر اساس اهداف مهدوی تنظیم کنند، علاوه بر این نباید از اهمیت محیط، آموزش صحیح و توجه به نیازهای روحی و فکری کودکان غافل شد. یک جامعه منتظر، از خانواده‌های آگاه و متعهد ساخته می‌شود.